

LEDOVÝ CHRÁM

Jen málo umělců se věnuje tak výjimečné tvorbě jako akademický sochař František Bálek. Narodil se v roce 1954 v Plzni, kam se po pražských studiích na VŠUP vrátil a dnes zde žije a pracuje. Vedle své volné tvorby se věnuje též pedagogické činnosti (v současnosti předává své zkušenosti na ZUŠ v Plzni), restaurování a konzervování uměleckých a uměleckořemeslných prací. Dosáhl mnoha mezinárodních ocenění a uznání. Jeho práce jsou zastoupeny v soukromých domácích i zahraničních sbírkách a galeriích. Je velmi čínorodý a sbírá po světě jednu cenu za druhou. Především se ale proslavil velkými úspěchy na sochařských ledových a pískových soutěžích v zahraničí. Za zmínku určitě stojí vítězství na světovém šampionátu ZOH v Turíně, třikrát po sobě získal 1. místo na mezinárodních soutěžích Winter Vaasa ve Finsku, 1. a 2. místo a cenu primátora v ruském Salekhardu, 2. místo na poháru Ruska v Permu, 3. místo na Blue Ice Art Cupu ve Švédsku a mnoho dalších cen. K nim se v roce 2013 přidalo i vítězství na šampionátu Tatry Ice Master na Slovensku. Již nyní je nominován na reprezentaci České republiky na jeho příštím ročníku, který se bude opět konat na Hrebionku v Tatrách. Sám také zorganizoval různé sochařské projekty, například Plzeňské pískování, Cipískoviště v Písku nebo Čertí rojení na festivalu Jičín – město pohádky. František Bálek je dlouholetým aktivním členem Unie výtvarných umělců v Plzni a členem Asociace umělců medailérů České republiky. Zúčastňuje se světových výstav mezinárodní federace FIDEM. Jeho unikátní ledová katedrála, kterou dokončil na sklonku roku 2013 v Tatrách, nás přiměla položit panu Bálkovi několik otázek:

Jak dlouho se sochařství věnujete a co vás k němu přivedlo?

„Od dětství jsem maloval, kreslil a pořád něco kutil – skládal jsem modely aut, letadel apod. Nakonec jsem v roce 1984 ukončil pražskou VŠUP jako akademický sochař. Od té doby se sochařství věnuji profesionálně.“

Víme o vás, že tvoříte i z ledu a písku. Můžete nám přiblížit, v čem je tato tvorba specifická oproti klasickým materiálům? Jaká je „životnost“ uměleckých děl vytvořených z těchto materiálů?

„Je specifická především tím, že se jedná o tzv. pomíjivé materiály a sochy, které nemají zpravidla dlouhou životnost. Ze žádných jiných materiálů však nemohu tvořit tak rychle. Jejich vlastnosti se mění v průběhu tvorby dle klimatických podmínek, je to takový živý organismus. S ledem pracuji tak, že jednotlivé bloky na sebe

stavím a spojuji vodou v celek a zároveň je opracovávám. Naopak písek napřed napěchuji do forem jakési stupňovité pyramidy, kterou potom zpracovávám shora dolů postupným odebíráním hmoty. Vracet se zpět nahoru je poté velmi obtížné. Písek nemá tak dobré pevnostní parametry jako led. Každý z těchto materiálů je jiný, přesto však mají hodně společného. Životnost díla vždy závisí na podmínkách, v nichž se tvoří – od několika hodin po několik měsíců.“

Nebývalou publicitu vzbudilo vaše poslední dílo – ledový chrám v Tatrách. Jak vznikl nápad ledový chrám vybudovat, co vás inspirovalo?

„Po vítězství na loňském ICE Masteru ve Vysokých Tatrách s Anežkou Českou a ledovou katedrálou jsem dostal nabídku od pořadatele na vytvoření ledového chrámu, v němž by se uskutečnila